

Ірина Кушнір,
кандидат юридичних наук,
Національна академія Державної прикордонної служби України
імені Б. Хмельницького, м. Хмельницький

ОСОБЛИВОСТІ ПРАВОВИХ ВІДНОСИНИ ЩОДО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЗАПИТУ НА ПУБЛІЧНУ ІНФОРМАЦІЮ, РОЗПОРЯДНИКОМ ЯКОЇ Є ДЕРЖАВНА ПРИКОРДОННА СЛУЖБА УКРАЇНИ

Сучасній людині необхідно знати не тільки свої обов'язки, права та свободи, порядок їх реалізації, а також володіти відомостями про функціонування державних органів влади. Усвідомлення недостатності наявних знань про адміністративно-правові механізми діяльності Державної прикордонної служби України (далі – ДПСУ) чи забезпечення прав, пов'язаних із функціонуванням прикордонного відомства, породжує виникнення інформаційної потреби, яка забезпечується дотриманням інформаційних прав.

Механізм реалізації права кожного на доступ до публічної інформації у ДПСУ реалізується відповідно до Закону України «Про доступ до публічної інформації», наказу Адміністрації Державної прикордонної служби України (далі – АДПСУ) «Про забезпечення доступу до публічної інформації у Державній прикордонній службі України». Одним зі шляхів забезпечення доступу до інформації є надання інформації за запитами на інформацію.

Право на доступ до публічної інформації за запитами на інформацію реалізується через адміністративно-процедурну діяльність ДПСУ як розпорядника такої інформації та включає такі стадії: оформлення особою запиту на інформацію та направлення (подання) його до компетентного структурного підрозділу ДПСУ; отримання та реєстрацію запитів на інформацію; опрацювання запитів на інформацію; оскарження рішення, дії чи бездіяльність органів ДПСУ.

З урахуванням сфери діяльності ДПСУ у напрямку задоволення запиту на публічну інформацію правові відносини характеризуються такими властивостями: особливості процедури надання доступу до публічної інформації регулюються внутрішньовідомчим наказом – Інструкцією про порядок забезпечення доступу до публічної інформації у Державній прикордонній службі України; в Інструкції конкретизовано структурні підрозділи ДПСУ (відповідальна особа) з питань доступу до публічної інформації; для спрощення порядку оформлення письмового запиту рекомендовані дві фіксовані форми запиту: запит на інформацію і на інформацію про особу з бази даних «Відомості про осіб, які перетнули державний кордон України»; виключно письмова форма подання запиту на інформацію встановлена для інформації, яка регулюється Законом України «Про захист персональних даних», а саме: перетинання державного кордону України громадянами; можливе існування стосовно громадянина тимчасового обмеження у праві виїзду за кордон; можливе існування стосовно іноземця та особи без громадянства рішення про заборону в'їзду.

Ключові слова: публічна інформація; інформація; запит; розпорядник інформації; Державна прикордонна служба України.

Постановка проблеми у загальному вигляді. «Незнання законів не звільняє від юридичної відповідальності», – цей загальновідомий вираз є не тільки закріпленою нормою Конституції України [1, ч. 2 ст. 68], але і формулою, принципом, догмою, яка передбачає, що кожна свідомо людина

повинна знати закони. Володіти такою інформацією потрібно не тільки, щоб не порушувати заборони, за які передбачена відповідальність, але й для того, щоб додержуватися Конституції України та законів України, не посягати на права і свободи, честь і гідність інших людей [1, ч. 1 ст. 68]. Така позиція закріплена в Основному Законі нашої держави, але в сучасному інформаційному суспільстві існують потреби в отриманні різної інформації, пов'язаної не тільки зі знанням законодавства в широкому розумінні, але і з порядком діяльності органів державної влади та пов'язаною з ними реалізації правових можливостей, що є необхідною умовою сучасного інформаційного суспільства й утвердження демократичних засад розвитку діяльності органів державної влади. Саме тому сучасній людині необхідно знати не тільки свої обов'язки, права та свободи, порядок їх реалізації, а також володіти відомостями про функціонування державних органів влади, які повинні діяти виключно в межах чинного законодавства й інтересах своїх громадян, отримувати від них інформацію за своїми інтересами та потребами.

Усвідомлення недостатності наявних знань про адміністративно-правові механізми діяльності Державної прикордонної служби України (далі – ДПСУ) чи забезпечення прав, пов'язаних із вільним пересуванням через державний кордон України тощо, породжує виникнення інформаційної потреби. Брак інформації для здійснення діяльності людини відображає інформаційна складова, яка характерна для всіх видів потреб людини. Виникнення та формування інформаційної потреби розпочинається в той момент, коли під впливом факторів зовнішнього і внутрішнього середовища перед людиною постає завдання, реалізація якого вимагає необхідної інформації [2].

Л. В. Коновал зазначає, що прийнято виділяти два основних типи інформаційних потреб: поточні, обумовлені притаманною людині допитливістю, які полягають у його прагненні бути в курсі всього, що відбувається у світі; конкретні (спеціальні), що відображаються у прагненні отримати інформацію, необхідну для вирішення конкретного завдання – дослідного, професійного, управлінського і т. д. [2]. Такі інформаційні потреби

реалізуються відповідно до Закону України «Про доступ до публічної інформації», основною метою якого є забезпечення прозорості та відкритості суб'єктів владних повноважень і створення механізмів реалізації права кожного на доступ до публічної інформації [3, ч. 1 ст. 2]. Одним зі шляхів забезпечення доступу до інформації є надання інформації за запитами на інформацію [3, ч. 2 ст. 5].

Надання інформації за запитами на інформацію в межах інституту доступу до публічної інформації і механізм його забезпечення є новим в теорії та практиці інформаційних правовідносин, упровадження якого пов'язано із прийняттям у 2011 році Закону України «Про доступ до публічної інформації». Кількість опрацьованих запитів з питань публічної інформації в Адміністрації Державної прикордонної служби України (далі – АДПСУ) (2011 р. – 311, 2012 р. – 835, 2013 р. – 1 646, 2014 р. – 2 431, 2015 р. – 4 006, 2016 р. – 6 130, 2017 р. – 529, січень – жовтень 2018 р. – 458) [4] свідчить про вагому інформаційну потребу у публічній інформації у сфері діяльності ДПСУ. Новизна та високий інтерес до такої інформації обумовлюють актуальність дослідження правових відносин, пов'язаних із порядком доступу до інформації, розпорядником якої є ДПСУ.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Питання доступу до публічної інформації, зважаючи на нетривалий період (з 2011 р.) державно-правового визнання, відображені у численних наукових дослідженнях і публікаціях: Е. Аблякімової, В. Андрусіва, І. Арістової, О. Ващука, Р. Калюжного, Н. Каменської, О. Копана, Б. Кормича, М. Лациба, А. Марущака, О. Марценюка, К. Маштак, О. Нестеренко, М. Ніколайчук, В. Паліюка, О. Синячова, О. Скочиляс-Павлів, І. Сопілко, А. Старченко, І. Сухана, Є. Тептюка, Н. Тимченко, І. Фурмана, К. Шустрової, О. Яременко та інші. У цих працях розкриті окремі питання забезпечення права на доступ до публічної інформації, поняття та механізм доступу до публічної інформації, стадії адміністративного провадження щодо доступу до публічної інформації, доступ до публічної інформації з позиції забезпечення відкритості органів влади тощо.

Однак специфіка правових відносин, що виникають з питань доступу до публічної інформації шляхом подання запиту, розпорядником якої є ДПСУ, залишилась поза увагою наукового аналізу, що обґрунтувало новизну та визначило мету обраної теми. Для досягнення поставленої мети сформульовані такі завдання: дослідити особливості процедури подання запиту на інформацію в ДПСУ; визначити стадії реалізації права на доступ до публічної інформації у ДПСУ; сформулювати пропозиції з питань покращання цього напрямку діяльності.

Результати дослідження. Р. А. Калюжний, О. В. Копан та О. Г. Марценюк пояснюють необхідність постійного інформування населення про всі сторони життєдіяльності держави й оперативного сприйняття і реагування її органів на звернення і пропозиції з боку громадян із реалізацією на практиці принципу гласності [5, с. 79]. Правовідносини, що виникають щодо реалізації права на доступ до публічної інформації, полягають у тому, що відповідному суб'єктивному праву кореспондують позитивні зобов'язання суб'єктів владних повноважень та інших розпорядників, які охоплюють питання зберігання, оприлюднення та надання інформації [6, с. 5].

Основою правового регулювання відносини, які виникають у сфері доступу до публічної інформації за запитами на інформацію, що знаходиться у володінні ДПСУ, є закони України «Про інформацію», «Про доступ до публічної інформації», наказ АДПСУ «Про забезпечення доступу до публічної інформації у Державній прикордонній службі України». Такі відносини виникають щодо публічної інформації, яку Закон України «Про доступ до публічної інформації» визначає як відображену та задокументовану будь-якими засобами та на будь-яких носіях інформацію, що була отримана або створена в процесі виконання суб'єктами владних повноважень своїх обов'язків, передбачених чинним законодавством, або яка знаходиться у володінні суб'єктів владних повноважень, інших розпорядників публічної інформації [3, ч. 1 ст.1]. Дане поняття визначає межі таких правовідносин. Вони виникають щодо інформації, яка була отримана, створена під час реалізації

правосуб'єктності суб'єктом влади чи якою він володіє, тобто у сфері компетенції державно-владного органу. ДПСУ згідно з ч. 1 ст. 13 Закон України «Про доступ до публічної інформації» відповідає всім ознакам як розпорядник інформації в особі суб'єкта владних повноважень [3, ч. 1 ст. 13].

З урахуванням основних функцій, які реалізує ДПСУ, її повноваження з надання публічної інформації стосуються: охорони державного кордону України з метою недопущення незаконної зміни проходження його лінії, забезпечення дотримання режиму державного кордону та прикордонного режиму; здійснення в установленому порядку прикордонного контролю і пропуску через державний кордон України та до тимчасово окупованої території і з неї осіб, транспортних засобів, вантажів, а також виявлення і припинення випадків незаконного їх переміщення; охорони суверенних прав України в її виключній (морській) економічній зоні тощо [7, ч. 1 ст. 2].

Нормативно закріплено три основні критерії віднесення інформації до категорії «публічна інформація», поєднання яких є підставою для виникнення зобов'язань розпорядника щодо надання доступу до неї: належність інформації до сфери відання суб'єкта владних повноважень; матеріалізована форма представлення інформації; володіння такою інформацією суб'єктом владних повноважень [6, с. 5].

Законодавство з врегулювання доступу до публічної інформації не поширюється на відносини щодо отримання її суб'єктами владних повноважень під час здійснення ними своїх функцій, а також на відносини у сфері звернень громадян, які регулюються спеціальним законом [3, ч. 2 ст. 2]. Інструкція про порядок забезпечення доступу до публічної інформації у Державній прикордонній службі України (далі – Інструкція), затверджена наказом АДПСУ від 03.04.2012 № 222, крім того, визначає, що органи ДПСУ не є розпорядниками публічної інформації:

стосовно інформації інших державних органів України, органів влади інших держав, міжнародних організацій;

стосовно інформації, яка може бути отримана шляхом узагальнення, аналітичної обробки даних або яка потребує створення в інший спосіб [8, п. 1.4].

Е. Е. Аблякімова зазначає що «надання доступу до публічної інформації – це відносини, що виникають між запитувачем і розпорядником публічної інформації» [6, с. 5]. Крім цього, Закон України «Про доступ до публічної інформації» називає ще одного суб'єкта відносин у сфері доступу до публічної інформації – структурний підрозділ або відповідальна особа з питань доступу до публічної інформації розпорядників інформації [3, ч. 1 ст. 12], які конкретизовані в Інструкції, а саме:

управління забезпечення діяльності Голови Державної прикордонної служби України (безпосередньо забезпечує доступ до публічної інформації в АДПСУ) [8, п. 2.2];

підрозділ документального забезпечення (безпосередньо забезпечує доступ до публічної інформації у регіональних управліннях, органах охорони державного кордону, загонах Морської охорони, навчальних закладах, науково-дослідних установах, підрозділах спеціального призначення та органах забезпечення ДПСУ) [8, п. 2.2];

інформаційне агентство ДПСУ (наповнює публічною інформацією офіційний веб-сайта ДПСУ) [8, п. 2.3];

директор департаменту відповідно до функціональних повноважень (приймає до розгляду запит на інформацію, що надійшов на адресу АДПСУ) [8, п. 3.1];

підпорядкований структурний підрозділ (уповноважений структурний підрозділ), до компетенції якого належить запитувана публічна інформація (визначається директором департаменту під час розгляду запиту на інформацію) [8, п. 3.1].

Отже, досліджувані правові відносини виникають між запитувачем інформації, з однієї сторони та посадовими особами ДПСУ, що здійснюють владні управлінські функції, компетентними структурними підрозділами, що

реалізують інформаційну функцію у ДПСУ, підрозділами документального забезпечення та структурними підрозділами до компетенції якого належить запитувана інформація, з іншої.

Досліджувані у цій статті правові відносини носять процедурний, формалізований характер і складаються із певної послідовності дій. Таким чином, право на доступ до публічної інформації реалізується через адміністративно-процедурну діяльність розпорядників такої інформації [6, с. 5] та включає такі стадії:

1. Оформлення особою запиту на інформацію та направлення (подання) його до компетентного структурного підрозділу ДПСУ. Це можна зробити усно, письмово чи в іншій формі (поштою, факсом, телефоном, електронною поштою).

Запит на інформацію про особу з бази даних «Відомості про осіб, які перетнули державний кордон України» не може бути наданий третій особі або поширений будь-яким іншим чином без письмової згоди особи, відомості про яку занесені до Баз даних осіб, крім випадків, передбачених законами України [9, п. 22].

Існує особливість подання запиту на отримання інформації про перетинання фізичною особою державного кордону України та про наявність або відсутність стосовно фізичної особи тимчасового обмеження у праві виїзду з України або в'їзду в Україну, — тільки за письмовим запитом на інформацію (поштовим зв'язком по системі Укрпошта або особисто до громадської приймальні АДПСУ) [10]. Такі запити необхідно подавати особисто та/або направляти письмово (запечатане у конверт) [11].

З метою спрощення процедури оформлення письмового запиту запитувач може використати відповідну форму запиту на інформацію (міститься у додатку 1 Інструкції) або на інформацію про особу з бази даних «Відомості про осіб, які перетнули державний кордон України» (міститься у додатку 2 Інструкції), що подається фізичними, юридичними особами та об'єднаннями

громадян без статусу юридичної особи [8, п. 2.5]. Тобто в ДПСУ встановлено дві форми запиту.

2. Отримання та реєстрація запитів на інформацію.

Отримання запитів на інформацію на особистому прийомі здійснюється через громадські приймальні посадовими особами, що здійснюють особистий прийом громадян [8, п. 2.8].

Запити на інформацію, що надійшли на адресу органів ДПСУ, приймаються, реєструються підрозділом документального забезпечення, до обов'язків яких належить безпосереднє забезпечення доступу до публічної інформації, та подаються на розгляд начальникам цих органів, якими визначається уповноважений структурний підрозділ, до компетенції якого належить запитувана публічна інформація [8, п. 3.2]. Реєстрація запитів на інформацію здійснюється в автоматизованій системі електронного документообігу або в журналах реєстрації запитів на інформацію [8, п. 3.4].

При цьому залишається незрозумілим, яким чином фіксуються запити під час особистого прийому? Оскільки ні в Закон України «Про доступ до публічної інформації», ні в Інструкції цього не зазначено. Автори Науково-практичного коментаря до Закону України «Про доступ до публічної інформації» також зазначають, що усна форма запиту процедурно є найскладнішою на етапі прийому, оскільки відсутня чітка фіксація самого запиту запитувачем. З огляду на це при прийомі такого запиту відповідальним працівником останній має перенести його зміст у документальну (текстову) форму, яка дозволить опрацьовувати запит у подальшому. Тобто необхідно у процесі спілкування із запитувачем зафіксувати у внутрішньому документі розпорядника ім'я (найменування) запитувача, контактні дані для зворотного зв'язку, опис запитуваної інформації чи документа. Доцільно, щоб спілкування із запитувачем при отриманні усних запитів проводилося відповідальною особою з питань запитів або працівником відповідного структурного підрозділу, оскільки такі працівники є найбільш компетентними в питаннях

розрізнення запитів від звернень або інших форм взаємодії приватних суб'єктів із розпорядником, вимог до змісту запиту тощо [12, с. 259].

Закону України «Про доступ до публічної інформації» визначає, що запит на інформацію має містити: ім'я (найменування) запитувача, поштову адресу або адресу електронної пошти, а також номер засобу зв'язку, якщо такий є; загальний опис інформації або вид, назву, реквізити чи зміст документа, щодо якого зроблено запит, якщо запитувачу це відомо [3, ч. 5 ст. 19]. Ще один елемент, але він стосується письмової форми подання запиту: підпис і дату [3, ч. 5 ст. 19], але вважаємо, що для дотримання належного порядку роботи з запитами на публічну інформацію під час особистого прийому доцільно вести окрему графу підпису заявника, щоб така особу була впевнена в прийнятті її звернення відповідно до її інтересів.

У зв'язку із тим що органи ДПСУ є режимними об'єктами, а інформацію яку запитує особа може мати персональний характер для усного звернення потрібно встановити особу. Тому, необхідно зазначити в Інструкції, що при зверненні для отримання запиту на інформацію на особистому прийомі обов'язкова наявність документа, що посвідчує особу.

3. Опрацювання запитів на інформацію. Для надання компетентної відповіді розпорядника інформації визначається підпорядкований структурний підрозділ, до компетенції якого належить запитувана публічна інформація. Залежності від характеру запитуваної інформації розгляд запиту може бути до 48 годин, до 5 і 20 робочих днів [3, ст. 20].

Відповідь на запит надається уповноваженим структурним підрозділом органу ДПСУ за вказаними запитувачем публічної інформації адресою, номером засобу зв'язку та формою: листом, у вигляді електронного документа, засобами факсимільного зв'язку чи усно за телефоном [8, п. 5.1]. Проект листа з відповіддю на запит на інформацію підлягає обов'язковому погодженню з підрозділами правового забезпечення та режиму і захисту інформації [8, п. 5.9].

Відповідь у задоволенні запиту на інформацію може мати як позитивний (задоволено), так і негативний (відмовлено) характер для запитувача. Відмова в задоволенні запиту може бути в таких випадках:

орган ДПСУ не володіє і не зобов'язаний відповідно до його компетенції, передбаченої законодавством, володіти інформацією, щодо якої зроблено запит;

інформація, що запитується, належить до категорії інформації з обмеженим доступом;

особа, яка подала запит на інформацію, не оплатила фактичні витрати, пов'язані з копіюванням або друком;

не дотримано вимог до оформлення запиту на інформацію [8, п. 5.5].
Мотивована відмова в задоволенні запиту на інформацію надається в письмовій формі.

4. Оскарження. Рішення, дії чи бездіяльність органів ДПСУ можуть бути оскаржені до Голови ДПСУ, вищого органу або суду. Запитувач має право оскаржити: відмову в задоволенні запиту на інформацію; відстрочку задоволення запиту на інформацію; ненадання відповіді на запит на інформацію; надання недостовірної або неповної інформації; несвоєчасне надання інформації; інші рішення, дії чи бездіяльність органів ДПСУ, що порушили законні права та інтереси запитувача.

Проаналізовані звіт про діяльність ДПСУ та звіт про зареєстровані запити в АДПСУ надають інформацію щодо загальної їх кількості, що не відображає повної інформації про роботу відомства у цьому напрямку для широкого загалу. Тому доцільно конкретизувати та відобразити у цих звітах такі дані: загальну кількість отриманих запитів, у тому числі за окремими суб'єктами (громадян, юридичних осіб, громадських організацій, засобів масової інформації); за формою отримання запиту (особисто на прийомі, письмово, поштою, телефоном, електронною поштою); результати розгляду (інформацію надано, надіслано за належністю, відмовлено, продовжено термін, знаходиться на опрацюванні).

Висновки. Отже, з урахуванням сфери діяльності ДПСУ у напрямку задоволення запиту на публічну інформацію правові відносини характеризуються такими особливостями:

по-перше, особливості процедури надання доступу до публічної інформації регулюються внутрішньовідомчим наказом – Інструкцією про порядок забезпечення доступу до публічної інформації у Державній прикордонній службі України;

по-друге, в Інструкції конкретизовано структурні підрозділи ДПСУ (відповідальна особа) з питань доступу до публічної інформації;

по-третє, для спрощення порядку оформлення письмового запиту визначені дві форми запиту: запит на інформацію і на інформацію про особу з бази даних «Відомості про осіб, які перетнули державний кордон України»;

по-четверте, виключно письмова форма подання запиту на інформацію встановлена для інформації, яка регулюється Законом України «Про захист персональних даних», а саме: перетинання державного кордону України громадянами; можливе існування стосовно громадянина тимчасового обмеження у праві виїзду за кордон; можливе існування стосовно іноземця та особи без громадянства рішення про заборону в'їзду.

Перспективи досліджень у цьому напрямку. Окремого аналізу потребує реалізація інших способів і форм забезпечення права на доступ до публічної інформації, розпорядником якої є ДПСУ.

Список використаних джерел

1. Конституція України : Закон України від 28.06.1996. № 254к/96-ВР. *Відомості Верховної Ради України*. 1996. № 30. Ст. 141. URL: [http://zakon0.rada.gov.ua/laws/254 %D0 %BA/96-%D0 %B2 %D1 %80](http://zakon0.rada.gov.ua/laws/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80)
2. Коновал Л. В. Інформаційна потреба: сутність та дефініції. *Місце і роль бібліотек у формуванні національного інформаційного простору* : матеріали міжнародної наукової конференції (Київ, 21–23 жовтня 2014 р.). 2014. URL: <http://conference.nbuv.gov.ua/report/view/id/350>
3. Про доступ до публічної інформації : Закон України від 13.01.2011. № 2939-VI. *Відомості Верховної Ради України*, 2011. № 32. Ст. 314.
4. Державна прикордонна служба України. Публічна інформація. Звіти. URL : <https://dpsu.gov.ua/ua/zviti/>

5. Калюжний Р. А., Копан О. В., Марценюк О. Г. Теоретико-методологічні засади інформаційного права України: реалізація права на інформацію : монографія. Київ : МП Леся, 2013. 236 с.
6. Аблікімова Е. Е. Адміністративно-правове забезпечення доступу до публічної інформації : автореф. дис. ... канд. юрид. наук. Київ, 2014. 19 с.
7. Про Державну прикордонну службу України : Закон України від 03.04.2003. *Відомості Верховної Ради України*. 2003. № 27. Ст. 208.
8. Інструкція про порядок забезпечення доступу до публічної інформації у Державній прикордонній службі України : наказ Адміністрації Державної прикордонної служби України від 03.04.2012. № 222. *Офіційний вісник України*. 2012. № 37. ст. 1404.
9. Положення про базу даних «Відомості про осіб, які перетнули державний кордон України» : наказ Адміністрації Державної прикордонної служби України від 25.06.2007. № 472. *Офіційний вісник України*. 2007. № 50. Ст. 2047.
10. Державна прикордонна служба України. Подання запиту на інформацію. URL: <https://dpsu.gov.ua/ua/Podannya-zapitu-na-informaciyu/>
11. Державна прикордонна служба України. Заява стосовно перетинання особою державного кордону. URL: <http://dpsu.gov.ua/ua/Zayava-stosovno-peretinannya-osoboyu-derzhavnogo-kordonu/>
12. Головенко Р., Котляр Д., Нестеренко О. та ін. Науково-практичний коментар до Закону України «Про доступ до публічної інформації» / за ред. Д. Котляр. Київ. 2012. 335 с.

Кушнір І. Особенности правового отношения по обеспечению запросов на публичную информацию, распорядителем которой есть Государственная пограничная служба Украины

Современному человеку необходимо знать не только свои обязанности, права и свободы, порядок их реализации, а также обладать сведениями о функционировании государственных органов власти. Осознание недостаточности имеющихся знаний об административно-правовые механизмы деятельности Государственной пограничной службы Украины (далее – ГПСУ) или обеспечение прав, связанных с функционированием пограничного ведомства, порождает возникновение информационной потребности, которая обеспечивается соблюдением информационных прав.

Механизм реализации права каждого на доступ к публичной информации в ГПСУ реализуется в соответствии с Законом Украины «О доступе к публичной информации», приказа Администрации Государственной пограничной службы Украины (далее – АДПСУ) «Об обеспечении доступа к публичной информации в Государственной пограничной службе Украины». Одним из путей обеспечения доступа к информации является предоставление информации по запросам на информацию.

Право на доступ к публичной информации по запросам на информацию реализуется через административно-процедурную деятельность ГПСУ как распорядителя такой информации и включает следующие стадии: оформление лицом запроса на информацию и направление (представление) его в компетентное структурное подразделение ГПСУ; получение и регистрацию запросов на информацию; обработку запросов на информацию; обжалование решения, действия или бездействие органов ГПСУ.

С учетом сферы деятельности ГПСУ в направлении удовлетворения запроса на публичную информацию правовые отношения характеризуются следующими свойствами: особенности процедуры предоставления доступа к публичной информации регулируются внутриведомственным приказом – Инструкцией о порядке обеспечения доступа к публичной информации в Государственной пограничной службе Украины; в Инструкции конкретизированы структурные подразделения ГПСУ (ответственное лицо) по вопросам доступа к публичной информации; для упрощения порядка оформления письменного запроса рекомендованы две фиксированные формы запроса: запрос на информацию и на информацию о личности из базы данных «Сведения о лицах, которые пересекли

государственную границу Украины»; исключительно письменная форма подачи запроса на информацию установлена для информации, которая регулируется Законом Украины «О защите персональных данных», а именно: пересечения государственной границы Украины гражданами; возможно существование отношении гражданина временного ограничения в праве выезда за границу возможно существование отношении иностранца и лица без гражданства решение о запрете въезда.

Ключевые слова: публичная информация; информация; запрос; распорядитель информации; Государственная пограничная служба Украины.

Kushnir I. Peculiarities of Legal Relations as to Providing Requests for Public Information Owned by the State Border Guard Service of Ukraine

Modern people need to know not only their duties, rights and freedoms, the order of their enforcement as well as possess information about the functioning of state authorities. Awareness of the lack of available knowledge of the administrative and legal mechanisms in relation to the functioning of the State Border Guard Service of Ukraine (hereinafter – SBGS) or the enforcement of rights related to the functioning of the border guard authority causes the emergence of information needs that are ensured by compliance with information rights.

The mechanism of realization of the right of everyone to access public information in the SBGS is implemented in accordance with the Law of Ukraine “On access to public information”, the order of Administration of the SBGS “On Ensuring Access to Public Information in the State Border Guard Service of Ukraine”. One way to ensure access to information is to provide information on information requests.

The right to access public information is realized through the administrative and procedural activities of the SBGS as the owner of such information. The procedure includes the following stages: preparing a request for information by a person and its addressing (submission) to the competent structural unit of the SBGS; receiving and registering information requests; processing requests for information; appealing against decisions, actions or inactions of the SBGS bodies.

The legal relations regarding the satisfaction of requests for public information in the SBGS are characterized by the following peculiarities: the specificity of the procedure for granting access to public information is regulated by the intra-departmental order “Instruction on the Procedure for Providing Access to Public Information in the State Border Guard Service of Ukraine”; the Instruction specifies the structural units of the SBGS dealing with the access to public information; to simplify the procedure for processing written requests, two fixed forms of requests are recommended: a request for information, and for the information about persons from the database “Information about Persons who Crossed the State Border of Ukraine”; the solely written form of submission of requests for information is established for the information regulated by the Law of Ukraine “On Protection of Personal Data”, namely: crossing the state border of Ukraine by citizens; possible temporary restrictions on a citizen in the right of going abroad; a possible decision to ban a foreigner and a stateless person from entering the country.

Keywords: public information; information; request; information owner; the State Border Guard Service of Ukraine.